

DOKUMENTUJEME
VZDELÁVAME
ROZPRÁVAME

📍 POST BELLUM SK, Klincová 35, 821 08 Bratislava
☎ +421 902 754 380

Post Bellum

***Výročná obsahová
správa za rok 2025***

Post Bellum

IČO: 42218012
DIČ: 2120082569

Registrácia na Ministerstve vnútra pod číslom spisu: VVS/1-900/90-37999, dňa 1. 8. 2011
Bankové spojenie: SK12 0200 0000 0029 3529 9756

O organizácii

Post Bellum SK je občianske združenie, ktoré od roku 2011 dokumentuje príbehy pamätníkov a pamätníkov 20. storočia a sprístupňuje ich verejnosti prostredníctvom online archívu, vzdelávacích aktivít, verejných podujatí, médií, výstav a ďalších formátov. Naším cieľom je uchovávať pamäť 20. storočia, rozvíjať kritické myslenie a posilňovať demokratické hodnoty v spoločnosti.

Rok 2025 bol pre Post Bellum SK obdobím intenzívnej dokumentaristickej, vzdelávacej, publikačnej a verejnej činnosti. Pokračovali sme v systematickom rozširovaní archívu príbehov, vo vzdelávaní na školách po celom Slovensku, v organi-

zovaní verejných podujatí a vo viacerých medzinárodných spoluprách. Naše aktivity smerovali k tomu, aby sa historická skúsenosť 20. storočia stala živou súčasťou verejnej diskusie a aby pomohla porozumieť aj súčasným spoločenským výzvam.

Sandra Polovková
Riaditeľka Post Bellum

Dokumentujeme

Dokumentovanie príbehov pamätníkov a pamätníčok 20. storočia tvorí jednu z hlavných aktivít Post Bellum SK. Každý príbeh rozpráva o dilemách, ktorým museli naši rodičia, starí rodičia a prarodičia čeliť, a zároveň nás stavia pred otázku, ako by sme sa v podobných situáciách zachovali my. Príbehy 20. storočia sú dokumentaristickým projektom, v rámci ktorého nahrávame rozhovory s pamätníkmi a pamätničkami, svedkami dôležitých udalostí minulého storočia, a mapujeme osudy ľudí, ktoré ilustrujú pestrosť dejín 20. storočia.

Naším cieľom je zachytiť cez tieto životné príbehy pamäť minulého storočia. Práve široké spektrum zdokumentovaných osudov zaručuje, že obraz pamäti 20. storočia bude plastickejší a autentickerejší. Dokumentovaniu príbehov sa Post Bellum SK venuje od roku 2011. Príbehy publikujeme vo verejnom online archíve

www.memoryofnations.sk, ktorý obsahuje jednu z najväčších zbierok oral history na svete.

Nutnosť zachytávať tieto príbehy ilustruje aj plynutie času a potreba zdokumentovať svedectvá generácií, ktoré postupne odchádzajú. Naším každoročným cieľom je, aby ich spomienky nezanikli a svedectvo o minulom storočí ostalo zachované.

Cez príbehy 20. storočia zároveň ukazujeme aj na negatívne tendencie objavujúce sa v súčasnosti, ako sú náklon k autoritárnym režimom, nárast extrémizmu či radikalizácia spoločnosti. Tieto javy boli charakteristické pre obdobia nedemokracie a je potrebné na ich nebezpečenstvo upozorňovať práve prostredníctvom autentických svedectiev pamätníkov a pamätníčok.

21 246

pamätníkov v databáze

12 012

publikovaných pamätníkov

21 839

registrovaných bádateľov

Slovenská verzia online archívu Memory of Nations je prístupná na doméne **www.memoryofnations.sk** a slúži ako rozsiahly verejne prístupný zdroj histo-

rických prameňov vo forme oral history pre širokú aj odbornú verejnosť.

V roku 2025 sme zdokumentovali

139

zdokumentovaných príbehov
pamätníkov a pamätníčok.

Na spracovaní textov spolupracovali

3

korektorky.

Na dokumentovaní sa podieľalo

72

dokumentaristov
a dokumentaristiek.

Na spracovaní textov spolupracovali

3

prekladateľky.

V rámci projektu **Tipsport pre legendy** sme zdokumentovali 6 príbehov pamätníkov a pamätníčok:

6

Zoltán Demján
Emil Coplák
Jozef Studenič
Igor Frič
Peter Hochschorner
Pavol Bojkovský

Vzdelávame

Vzdelávanie patrí medzi kľúčové piliere činnosti Post Bellum SK. Naše workshopy prinášajú mladým ľuďom zážitkovú formu učenia o moderných dejinách, demokracii, slobode, ľudských právach a zod-

povednosti voči spoločnosti. Pracujeme s autentickými príbehmi pamätníkov a pamätníčov, ktoré prepájame so súčasnými témami a otázkami.

WORKSHOPY V ROKU 2025

V roku 2025 sme zrealizovali

240

workshopov,

ktorých sa zúčastnilo približne

5 760

detí a študentov.

WORKSHOPY V ROKU 2025

Naše vzdelávacie aktivity prebiehali vo všetkých krajoch Slovenska.

Krajské mestá:

8

Bratislava
Trnava
Trenčín
Žilina
Nitra
Banská Bystrica
Košice
Prešov

Okresné mestá:

25

Levice	Rožňava	Senec
Šaľa	Banská Štiavnica	Partizánske
Komárno	Spišská Nová Ves	Žiar nad Hronom
Bánovce nad	Zvolen	Malacky
Bebravou	Zlaté Moravce	Michalovce
Čadca	Bardejov	Trebišov
Dolný Kubín	Prievidza	Púchov
Poprad	Ružomberok	Detva
Galanta	Humenné	

Ďalšie obce a mestá:

33

Žemberovce	Hrnčiarovce	Veľké Úľany
Klátova Nová Ves	Nitrica	Sereď
Gajary	Plášťovce	Švedlár
Palárikovo	Dubnica nad Váhom	Veľký Ďur
Oravské Veselé	Cabaj-Čápor	Veľký Kýr
Liptovský Hrádok	Šintava	Mojmírovce
Ružindol	Tisovec	Staré Hory
Skačany	Spišský Štvrtok	Moldava nad Bodvou
Jelka	Zemianska Olča	Vráble
Teplička nad Váhom	Trstená	Tulčák
Kamenná Poruba	Trakovice	
Nitrianske	Hrabušice	

OHLASY Z WORKSHOPOV

„Veľmi pekne ďakujeme vašim lektorom za úžasný deň. Workshop bol veľmi dobre vyskladaný, aktivity zaujímavé a žiaci aktívni.“

**p. uč. Skladaná,
Spojená škola Nemecká**

01

„Chcem sa poďakovať za zrealizované workshopy na pôde našej školy, ktoré sa stretli s veľmi pozitívnym ohlasom nielen medzi žiakmi, ale aj v okolí. Oceňujem vedenie workshopov, prístup lektorov a atmosféru počas celého trvania vzdelávania.“

**p. uč. Boldišová,
ZŠ Jilemnického, Žiar nad Hronom**

02

„Ďakujem za krásny workshop. Prinieslo mi to veľa a určite si to budem ešte dlho pamätať. Ukázali ste nám aké ťažké to mali ľudia v minulosti a my sme si to dnes vyskúšali. Určite to bol najkrajší workshop na akom som bola. Svoju prácu robíte dobre, ďakujeme.“

**žiacka,
ZŠ Kamenica nad Cirochou**

03

PUZZLE PAMÄTI NÁRODA

Platformu Puzzle pamäti národa sme rozšírili o:

12

nových príbehov pamätníkov vo forme podcastov

12

metodických listov pre pedagógov a rodičov

24

pracovních listov pre základné a stredné školy

KINOPRÍBEHY

Kinopríbehy sú vzdelávacou aktivitou určenou predovšetkým študentom 8. a 9. ročníka základných škôl, študentom stredných škôl a verejnosti. Podujatie pozostáva z premietania krátkeho filmu a následnej diskusie o ochrane demokracie, slobody a ľudských práv.

Diskusie moderoval **Slavomír Hlásny**, ktorý diskutoval s **Tonom S.**

Pre školy sa v roku 2025 **uskutočnili 2 podujatia.**

Na aktivite sme spolupracovali s **inštitúciami:**

- Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
- Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
- Vysoká škola múzických umení v Bratislave
- Malý Berlín v Trnave

Aktuálne s nami spolupracuje **9 lektorov a lektoriek:**

Tomáš Benko
Martin Gbúr
Slavomír Hlásny
Martin Holko
Jarka Lehocká
Laura Kollerová
Matúš Marek
Lucia Rossová
Tono S.

Rozprávame

Súčasťou poslania Post Bellum SK je nielen dokumentovať a vzdelávať, ale aj prinášať príbehy 20. storočia do verejného priestoru, médií a spoločenskej diskusie.

PUTOVNÉ EXTERIÉROVÉ VÝSTAVY

13

Miesta inštalácií v roku 2025:

Senec
Vráble
Bratislava – Podunajské Biskupice
Banská Štiavnica
Handlová
Bratislava – Lamač
Dolný Kubín
Námestovo
Levice
Revúca
Lučenec
Handlová
Veľké Leváre

V roku 2025 sme zrealizovali 13 inštalácií putovných exteriérových výstav v spolupráci so samosprávami. Boli to výstavy:

- **SNP – 80. výročie od vypuknutia**
- **Sloboda nie je happy end!**

Výstavy inštalujeme najmä preto, aby sa príbehy, ktoré dokumentujeme, dostali do povedomia čo najväčšieho počtu ľudí.

Zameriavame sa aj na lokality, v ktorých prieskumy ukazujú zvýšenú náchylnosť na dôveru v konšpirácie a dezinformácie či sympatie k nedemokratickým režimom.

MEMORIÁL STOPAMI UKRÝVANÝCH DETÍ

V roku 2025 sa uskutočnil 6. ročník Memoriálu Stopami ukrývaných detí. Ide o viac ako 120-kilometrové putovanie po stopách Eliho a Esti – dvoch židovských detí, ktoré sa počas druhej svetovej vojny museli ukrývať.

Memoriál je o nezabúdaní a o odkaze minulosti pre súčasnosť. Šesť dní putovania od Vrútok po Čierny Balog bolo doplnených

diskusiami, workshopmi, koncertmi a kultúrnymi podujatiami. Aktivita prepája fyzickú skúsenosť, spoznávanie krajiny a hlboké porozumenie dejinám 20. storočia.

CENY PAMÄTI NÁRODA 2025

V spolupráci s Post Bellum ČR sme opäť odovzdávali Ceny Pamäti národa v Národnom divadle v Prahe osobnostiam, ktoré vo svojom živote dokázali, že česť,

sloboda a ľudská dôstojnosť nie sú len prázdne slová.

5

Laureáti za rok 2025:

Fedor Gál
Emil Sedláčko
Jaroslav Vrbenský
Milena Sedláčková
Nadija Kalinčenkova

DEŇ VOJNOVÝCH VETERÁNOV 2025

DEŇ VOJNOVÝCH VETERÁNOV 2025

Dňa 11. novembra si každoročne pripomíname Deň vojnových veteránov symbolickým pripnutím vlčieho maku. V Post Bellum tento deň prepájame s verejnou

zbierkou online aj v uliciach slovenských miest. Výťažok používame primárne na dokumentovanie ďalších príbehov 20. storočia.

V roku 2025 sa vyzbieralo:

6 086,71 € v uliciach.

472 € v jednorazových online daroch.

653 € v pravidelných daroch.

Spolu sme boli prítomní v 16 slovenských mestách, vrátane Bratislavy, Košíc, Prešova, Dolného Kubína, Trnavy, Svitú, Jelky,

Trenčína, Nitry, Žiliny, Banskej Bystrice, Levíc, Lipian, Ružindola a Závodu.

SKAUTI PROTI TOTALITE

V roku 2025 sme realizovali sériu prednášok a diskusií zameraných na históriu slovenského skautingu a úlohu skautov a skautiek v protifašistickom a protikomunistickom odboji.

V spolupráci so Skautským inštitútom sme pôvodne plánovali 3 diskusie, no pre veľký záujem sme pridali ďalšie tri.

6

Celkovo sa uskutočnilo 6 prednášok a diskusií v:

Modre
Poprade
Bratislave
Banskej Bystrici
Piešťanoch
Novom Meste nad Váhom

280

Zúčastnilo sa ich vyše 280 účastníkov a účastníčok.

ČASOPIS PRÍBEHY 20. STOROČIA

Od roku 2018 vydávame štvrťročník Príbehy 20. storočia, ktorý sa venuje témam totalitných režimov a ich presahom do súčasnosti. Časopis prehlbuje kritické myslenie, podporuje aktívny občiansky postoj a prispieva k deradikalizácii spoločnosti a interkultúrnemu dialógu.

Témy v roku 2025:

Rómovia – identita a kultúra

Alkohol ako fenomén

Turistika a turizmus

Trauma nielen z histórie

Ďalšie údaje:

náklad: 1000 ks

cena jedného výtlačku: 8 €

cena predplatného: 40 €

cena predplatného pre školy, knižnice

a vzdelávacie inštitúcie: 28 €

Distribúcia prebieha aj prostredníctvom B2B partnera **Partner Technic**.

04

PODCAST PRÍBEHY 20. STOROČIA

Od roku 2020 v spolupráci s **Aktuality.sk** tvoríme podcast **Príbehy 20. storočia**. V roku 2025 sme vytvorili a publikovali **17 nových dielov** s príbehmi ľudí, ktorí prežili holokaust, zúčastnili sa SNP, boli perzekvovaní komunistickým režimom, zažili august 1968 alebo emigrovali do demokratického sveta.

17
nových dielov

10000

Každá časť podcastu má priemerne 10 000 vypočutí.

BEH PRE PAMÄŤ NÁRODA

500 +

Podujatia **Beh pre pamäť národa 2025** sa zúčastnilo viac ako 500 bežcov a bežkýň.

Blog na SME

Na blogu Post Bellum na portáli SME publikujeme texty, ktoré prostredníctvom spomienok pamätníkov a historických faktov približujú históriu 20. storočia v zrozumiteľnej a pútavej forme.

V roku 2025:

- blog mal **191** odberateľov
- celkovo obsahoval **104** článkov
- počas roka sme publikovali **18** článkov
- priemerná čítanosť článkov bola **2 333**
- najčítanejší článok dosiahol **12 090** čítaní

Mediálne ohlasy

a komunikácia

V roku 2025 sme zaznamenali nižší počet mediálnych výstupov než v rekordnom roku 2024, čo súviselo najmä so znížením pracovného úväzku nášho hovorca z plného úväzku na polovičný.

Kým v roku 2024 bolo v slovenských médiách publikovaných 1 317 materiálov so

spomenutím mena Post Bellum, v roku 2025 to bolo 751 výstupov. Aj napriek poklesu ide o tretí najlepší mediálny výsledok organizácie od jej založenia.

Podarilo sa nám udržať si expertnú pozíciu v oblasti modernej histórie a pamäti národa.

Médiá nás oslovovali pri pokrývaní významných výročí a štátnych sviatkov:

- TV Markíza k výročiam spojeným s holokaustom
- STVR k výročiu augusta 1968
- JOJ k výročiu Slovenského štátu
- TA3 ku Dňu vojnových veteránov

Popri tradičných témach sme sa v roku 2025 venovali aj obrane občianskeho priestoru a reakcii na útoky voči mimovládny organizáciám.

Sociálne siete v roku 2025

• Facebook:	23 454	sledovateľov
• Instagram:	16 383	sledovateľov
• YouTube:	2 970	sledovateľov
• Threads:	2 801	sledovateľov
• LinkedIn:	597	sledovateľov

Medzinárodné spolupráce

Theatre of Remembrance

Dvojročný medzinárodný projekt financovaný EÚ v rámci programu CERV, do ktorého bolo zapojených 9 európskych krajín. Na Slovensku vzniklo v spolupráci so SZUŠ Ludus predstavenie *Odvaha byť*, autorské spracovanie osudov herečky Dalmy Špitzerovej a jej sestier počas druhej svetovej vojny.

The Last Witnesses: WWII Stories for Future Generations

Projekt financovaný Medzinárodným vyšehradským fondom, do ktorého boli

zapojené všetky 4 krajiny Vyšehradskej skupiny. Bol zameraný na výskum, vzdelávanie a zaznamenanie oral history pamätníkov a pamätníčok druhej svetovej vojny.

Resistance Now // 80 Years After the Uprising

Projekt financovaný Medzinárodným vyšehradským fondom a zameraný na výskum, vzdelávanie a dokumentovanie orálnej histórie v súvislosti s 80. výročím SNP a Varšavského povstania.

Medzinárodné spolupráce

Teaching Teachers About the Holocaust & Jewish Minority

Projekt podporený veľvyslanectvom Spojeného kráľovstva v Bratislave, zameraný na ďalšie vzdelávanie a networking učiteľov a učiteľiek v oblasti histórie druhej svetovej vojny, perzekúcií a holokaustu, spojený s 6. ročníkom Memoriálu Stopami ukrývaných detí.

Attacks on Memory

Prvá fáza medzinárodného projektu financovaného Európskym mediálnym a informačným fondom (EMIF) Nadácie Calousta Gulbenkiana. Ide o spoločný projekt slovenského a českého Post Bellum, zameraný na identifikáciu a vyvracanie

historických dezinformácií a manipulácií s minulosťou.

(L)Ost Places

Úvodná fáza projektu financovaného Spolkovou nadáciou pre štúdium komunistickej diktatúry v Nemecku. Projekt sa zameriava na identifikáciu a mapovanie miest súvisiacich s históriou komunistických diktatúr v krajinách bývalého východného bloku.

Experiencing History

Záverečná fáza projektu financovaného EÚ v rámci programu CERV, zameraného na vzdelávanie o holokauste a aktívne výučbové metódy.

Zahraniční partneri

V roku 2025 sme spolupracovali s množstvom partnerov z Belgicka, Česka, Dánska, Izraela, Holandska, Chorvátska, Maďarska, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rumunska a Talianska, ako aj s medzinárodnými inštitúciami a sieťami vrátane Európskej únie, Medzinárodného vyšehradského fondu a Alliance4Europe.

Zahraničné služobné cesty

V roku 2025 sa zástupcovia Post Bellum SK zúčastnili pracovných ciest do:

- **Lublinu (Poľsko)**
- **Berlína (Nemecko)**
- **Prahy (Česko)**

Tieto cesty boli zamerané na medzinárodnú odbornú výmenu, rozvoj spoluprác a účasť na konferenciách a kolokviách venovaných pamäti, histórii a občianskej spoločnosti.

Pomáhame

Ukrajine

Post Bellum SK sa od začiatku ruskej invázie na Ukrajinu aktívne zapája do humanitárnej, občianskej a informačnej pomoci. Aj v roku 2025 sme pokračovali v systematickej podpore Ukrajiny prostredníctvom verejných zbierok, komunikácie a konkrétnej materiálnej pomoci smerujúcej priamo do zasiahnutých oblastí.

Naše aktivity vychádzajú z presvedčenia, že ochrana ľudských práv, slobody a demokracie nie je len historickou témou, ale aj aktuálnou výzvou. Príbehy 20. storočia, ktoré dokumentujeme, nám pripomínajú dôsledky vojny, totalitných režimov a násilia – a motivujú nás konať aj v prítomnosti.

Post Bellum

Pomáhame

Ukrajine

Humanitárne misie na Ukrajine

V roku 2025 sme realizovali dve humanitárne misie priamo do Kyjeva (máj a október 2025). Počas týchto ciest sme zabezpečili a doviezli konkrétnu materiálnu pomoc, ktorá smerovala priamo do prostredia zasiahnutého vojnovým konfliktom.

Súčasťou pomoci bolo najmä:

- **dodanie sanitiek**, ktoré slúžia na záchranu životov v teréne,
- **cisterna na pohonné hmoty**, určená na podporu logistických a záchranných operácií.

Tieto aktivity predstavujú priamu a okamžitú pomoc v podmienkach vojny a zároveň dokazujú schopnosť organizácie realizovať komplexné logistické operácie aj v náročnom medzinárodnom prostredí.

Humanitárna pomoc a verejné zbierky

V roku 2025 sme pokračovali aj v realizácii verejných zbierok a kampaní zameraných na podporu Ukrajiny. Prostredníctvom nich sme získavali finančné prostriedky na konkrétnu pomoc ľuďom zasiahnutým vojnou.

Naše aktivity sme komunikovali verejnosti prostredníctvom online kampaní a výziev:

<https://www.postbellum.sk/styri-roky-vojny-styri-roky-pomoci-ukrajine/>

<https://www.postbellum.sk/vasa-pomoc-pomaha-zachranovat-zivoty/>

Pomáhame

Ukrajine

Komunikácia a zvyšovanie povedomia

Dôležitou súčasťou našich aktivít bola aj komunikácia smerom k verejnosti. Prostredníctvom sociálnych sietí sme informovali o priebehu pomoci, konkrétnych výstupoch a dopade podpory:

<https://www.facebook.com/watch/?v=2095556714265414>

<https://www.facebook.com/reel/1545084073339041>

Tieto výstupy pomáhali sprostredkovať realitu vojny, posilňovať empatiu a motivovať verejnosť k zapojeniu sa do pomoci.

Prepojenie s misiou Post Bellum

Pomoc Ukrajine je prirodzeným pokračovaním poslania Post Bellum SK. Skúsenosti pamätníkov 20. storočia – vojny, totality a straty slobody – majú silnú paralelu v súčasnom dianí na Ukrajine.

Aj prostredníctvom tejto pomoci prepájame minulosť so súčasnosťou a ukazujeme, že ochrana slobody a demokracie si vyžaduje aktívny postoj.

Post Bellum